

EMBASSY OF GREECE
LISBON
PRESS OFFICE

Λισσαβώνα, 3/12/96

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΟΡΥΦΗΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΟΑΣΕ

Κυρίες και Κύριοι, η Σύνοδος Κορυφής του Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), επιβεβαίωσε την κοινή θέση των κρατών-μελών να προωθήσουν την συνεργασία, την κοινή προσπάθεια, ώστε να ενισχυθεί η ασφάλεια και η ειρήνη στην Ευρώπη.

Ένα βασικό στοιχείο για την πρόληψη των κρίσεων είναι η εξασφάλιση συνεννόησης ανάμεσα στα κράτη τα οποία ζουν σ' ένα χώρο, η κοινή επιδίωξη για την λύση των προβλημάτων τους, η ανταλλαγή απόψεων, οι επαφές, η συνεργασία.

Όταν ο ΟΑΣΕ ξεκίνησε, η επιδίωξή του ήταν να μειώσει τις εντάσεις ανάμεσα στο Ανατολικό και στο Δυτικό μπλοκ που υπήρχαν τότε. Ήταν η πρώτη γέφυρα η οποία υπήρξε για ένα συνεχή διάλογο γύρω από τα προβλήματα τα οποία απασχολούσαν τα δύο μπλοκ, τις δύο παρατάξεις.

Όπως ξέρουμε, έκτοτε ο κόσμος έχει αλλάξει ριζικά. Τα δυο μπλοκ δεν υπάρχουν. Και έτσι τίθεται το ερώτημα ποιά πρέπει να είναι η αποστολή αυτού του Οργανισμού σήμερα, πώς πρέπει να μετεξελιχθεί αυτός ο Οργανισμός από αυτό που ήταν τότε, προς μία νέα κατεύθυνση, να αναπτύξει νέες δραστηριότητες, να προσαρμοστεί στη νέα εποχή. Και αυτό ήταν το θέμα το οποίο απασχόλησε, το διήμερο αυτό, τη Σύνοδο Κορυφής. Αυτό ήταν το θέμα το οποίο κυριαρχεί μέσα από πολλές προσεγγίσεις για πολλά ειδικά θέματα.

Η συζήτηση ήταν για τους προβληματισμούς σε σχέση με την προσαρμογή. Ήταν όμως και μια συζήτηση για μια σειρά από ειδικά θέματα, όπως για παράδειγμα η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, ο Καύκασος, ο έλεγχος των εξοπλισμών.

Το θέμα, λοιπόν, το κεντρικό ήταν πώς θα βρούμε τους νέους κανόνες, τους κανόνες εκείνους που θα κατοχυρώσουν την ασφάλεια στην Ευρώπη του 21ου αιώνα, πώς θα συνεχίσουμε τη διαδικασία της πολύπλευρης συνεργασίας, πώς θα την εντάξουμε σε άλλες συνεργασίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ μέχρι τις περιφερειακές συνεργασίες, πώς

θα μπορέσουμε να δημιουργήσουμε ένα νέο σχήμα. Και αυτό το θέμα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για μας, για την Ελλάδα. Γιατί όσο αυξάνεται η συνείδηση ότι η βία, η απειλή βίας, η αυθαιρεσία, η αδιαφορία για το Διεθνές Δίκαιο, τους κανόνες των Διεθνών Συνθηκών, όσο αυξάνεται η συνείδηση ότι δεν πρέπει να υπάρχει περιφρόνηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ότι όλα αυτά τα οποία ανέφερα αποτελούν κινδύνους, τόσο περισσότερο δυναμώνεται και η θέση της χώρας μας απέναντι στους κινδύνους τους οποίους διατρέχει, απέναντι στις απειλές οι οποίες υπάρχουν.

Εμείς θέλουμε ένα κλίμα το οποίο όλο και περισσότερο απορρίπτει επιθετικές συμπεριφορές. Και αν κανείς παρακολούθησε, αυτές τις δύο μέρες, τις συζητήσεις εδώ στον Οργανισμό, μπορεί να διαπιστώσει ότι υπάρχει μια γενική άρνηση επιθετικών συμπεριφορών, παρ'όλο που είναι υπαρκτές στην Ευρώπη, παρ'όλο που σε ωρισμένες περιοχές είναι ένα καθημερινό φαινόμενο, όμως δεν περνάνε πια. Τους απασχολεί το γεγονός πως θα μπορέσουν να τις περιορίσουν ή πως θα μπορέσουν να τις καταδικάσουν. Είμαστε μακριά από μια ρύθμιση όπου δεν θα υπάρχει πια καθόλου ένα τέτοιο φαινόμενο, αλλά έχουμε κάνει πολλά βήματα στην κατεύθυνση μιας γενικά αρνητικής στάσης στην αυθαιρεσία. Διαβάζοντας τα σχετικά έγγραφα μπορείτε ίσως να σχηματίσετε την εντύπωση ότι το σχήμα αυτό είναι ασαφές. Και πράγματι έτσι είναι. Πολλά από αυτά τα οποία λέγονται είναι γενικά, ότι πολλά από αυτά τα οποία διακηρύσσονται στα έγγραφα επίσης είναι γενικά, ότι οι απράξεις διατηρούνται σε ένα γενικό επίπεδο, ενώ θα μπορούσαν να ήσαν κάπως πιο συγκεκριμένες. Όλα αυτά όμως συντελούν σ'ένα κλίμα που θέλουμε, σ'ένα κλίμα ότι είναι αναγκαία η συνεργασία, αναγκαία η συνεννόηση, αναγκαία η έγκαιρη πρόληψη κρίσεων, η διευθέτηση κρίσεων, η προσπάθεια να αποκατασταθούν οι συνέπειες κρίσεων, ότι όλοι μαζί έχουμε μια υποχρέωση για μια πορεία συνεργασίας και ειρήνης. Γι'αυτό, το διήμερο αυτό ήταν ένα διήμερο πολύ θετικό. Επιβεβαιώνει μια πορεία και δημιουργεί τις προϋποθέσεις να συνεχιστεί αυτή η πορεία.

Σας έχει διανεμηθεί ένα ενημερωτικό σημείωμα το οποίο αναφέρεται στα περιεχόμενα των εγγράφων που υπογράφηκαν. Δεν θα μπω στις λεπτομέρειες των σημειωμάτων αυτών. Με πληροφορούν ότι αυτή τη στιγμή υπήρξε μια διευθέτηση σχετικά με τα κείμενα τα οποία ήσαν ακόμα μέχρι την τελευταία στιγμή εκκρεμή. Θα σας παρακαλέσω να πληροφορηθείτε από τους αρμόδιους πότε τα κείμενα αυτά θα οριστικοποιηθούν και τη μορφή που θα λάβουν όταν οριστικοποιηθούν.

./.

- 3 -

αυτά υπάρχουν πολλά σημεία τα οποία μας αγγίζουν (ας το πω έτσι): η αρχή της αλληλεγγύης, η εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου και των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, η προσπάθεια να περιορισθεί η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κ.ο.κ. Ιδιαίτερα θα σταθώ στα κείμενα τα οποία αφορούν το στρατιωτικο-πολιτικό τομέα και τις αποφάσεις που ελήφθησαν για την έναρξη διαπραγματεύσεων για τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή της Συνθήκης για τις Συμβατικές Δυνάμεις στην Ευρώπη, η οποία, ως γνωστόν, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της Ευρωπαϊκής Ασφάλειας. Με βάση αυτή τη διαδικασία η οποία μπαίνει τώρα μπροστά, θα υπάρχει ένα πολύ καλύτερο επίπεδο πληροφόρησης και γνώσης για το ποιές Συμβατικές Δυνάμεις έχουν οι διάφορες χώρες, πού βρίσκονται αυτές οι Συμβατικές Δυνάμεις. Και όσον υπάρχει ένα καλύτερο επίπεδο πληροφόρησης, υπάρχει και η δυνατότητα πρόληψης επεισοδίων, υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης των ενεργειών εκείνων, οι οποίες ίσως θα ήθελαν να διαφύγουν από τους γενικούς κανόνες. Έχουμε, λοιπόν, μια καλύτερη εποπτεία του τί συμβαίνει. Και αυτή η διαδικασία που μπήκε μπροστά, μας βοηθά σ' αυτή την κατεύθυνση πολύ. Θέλω ακόμη να τονίσω ότι αυτή η αργή διαδικασία η οποία υπάρχει χρόνια τώρα, ελπίζουμε να συνεχιστεί σταθερά. Και ελπίζουμε ότι στην πορεία αυτής της διαδικασίας θα μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε όλες τις δυνάμεις που αναπτύσσονται, τους θεσμούς οι οποίοι καθυστερούνται, τις λειτουργίες και τις ρυθμίσεις οι οποίες αποφασίζονται για να μπορέσουμε να επεκτείνουμε σε όλη την Ευρώπη, αλλά κυρίως στην Νοτιο-ανατολική Ευρώπη την ειρήνη και την ασφάλεια.

Στα πλαίσια αυτής της Συνόδου Κορυφής όπως διαπιστώσατε, υπάρχει δυνατότητα μιας σειράς διμερών επαφών. Οι διμερείς επαφές εξελίσσονται με δύο τρόπους: εξελίσσονται είτε τυπικά με κάποιες συναντήσεις στα γραφεία κλπ., μετά από προηγούμενη συνεννόηση, είτε και άτυπα, συμπτωματικά, ή στα πλαίσια των κοινών εκδηλώσεων, των γευμάτων κλπ. Είχα μια σειρά από διμερείς επαφές σε τρεις άξονες:

- ο πρώτος αφορά τα Βαλκάνια. Συζήτησα με τον Πρόεδρο της Ρουμανίας κ. Κωνσταντινέσκου, με τον Πρόεδρο της Αλβανίας κ. Μπερίσα, είχα μια επαφή και μια σύντομη ανταλλαγή απόψεων τελείως γενικής μορφής με τον κ. Γκλιγκόρφ και με τον κ. Ντεμιρέλ.
- Όσον αφορά τώρα το δεύτερο άξονα που ήταν η Ευρωπαϊκή Ένωση, είχα μια εκτεταμένη συζήτηση με τους περισσότερους από τους "δεκαπέντε". Αναφέρω ενδεικτικά τον Προεδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργό της Ιρλανδίας κ. Τζων Μπρούτον, τον Πρωθυπουργό της Ιταλίας

κ. Ρομάνο Πρόντι, τον Πρωθυπουργό της Ισπανίας κ. Αθνάρ, τον Πρωθυπουργό της Πορτογαλίας κ. Γκουτέρες και είχα ακόμη και συζητήσεις με τον Πρόεδρο Σιράκ, τους είδα σχεδόν όλους.

- Ο τρίτος άξονας των επαφών μου αφορούσε διάφορες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπως η Εσθονία για παράδειγμα, μόλις προ ολίγου. Λησμόνησα επίσης να σας αναφέρω την Κροατία και την Σλοβενία. Οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και ορισμένες χώρες των Βαλκανίων έχουν ως κύριο θέμα που τους απασχολεί, τις σχέσεις τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις σχέσεις τους με το ΝΑΤΟ.
- Με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το κύριο θέμα της συζήτησης ήταν από την δική τους την πλευρά και από τη δική μας, η εξέλιξη της ΟΝΕ, οι υποχρεώσεις που έχουμε, αν θα πραγματοποιηθούν οι στόχοι, αν θα υπάρξουν πολιτικές διαπραγματεύσεις κ.ο.κ. (όλος ο κύκλος αυτών των θεμάτων). Και όσον αφορά εμάς, όπως πάντα, πέρα από τη Διακυβερνητική, το ρόλο των μικρών χωρών, τη δυνατότητα αναμόρφωσης της Συνθήκης έτσι ώστε και οι μικρότερες χώρες να παίζουν ένα ρόλο και να διατηρούν τις ιδιαιτερότητές τους και τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν στο χώρο το δικό μας, η επιθετικότητα της Τουρκίας.
- Οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης ενδιαφέρονταν και αυτές κυρίως σε σχέση με το θέμα του ΝΑΤΟ, της επέκτασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ύπαρξης ενιαίων κανόνων. Και με τον Πρόεδρο της Σλοβακίας, επίσης, είχα μια συζήτηση. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

ΔΙΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, θα παρακαλούσα να μας ενημερώσετε σχετικά με τις επαφές του Αμερικανού διπλωμάτη κ. CAVANNAUGH με την ελληνική Κυβέρνηση, αν ακολούθησαν επαφές του τόσο με την κυπριακή όσο και με την τουρκική Κυβέρνηση και επίσης αν μπορούσατε να μας δώσετε κάποια περισσότερα στοιχεία για την συνάντησή σας με τον κ. Ντεμιρέλ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όσον αφορά τις επαφές του κ. Κάβανθ και τις συζητήσεις τις οποίες είχα με τον κ. Κληρίδη, θέλω να διευκρινίσω - επειδή αισθάνομαι πως δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι έγιναν κάποιες διαπραγματεύσεις εδώ, ότι συζητήθηκαν προβλήματα, ότι πάρθηκαν αποφάσεις - όλα αυτά δεν είναι ακριβή. Με τον κ. Κληρίδη είχαμε στο παρελθόν συζητήσεις για το Κυπριακό και όταν συναντιόμαστε με τον κ. Κληρίδη είναι φυσικό κοντά στα άλλα, όπως η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή τις εξελίξεις γενικά στο χώρο, να συζητάμε και την εξέλιξη του

Κυπριακού. Και μέσα στο πλαίσιο αυτής της συζήτησης αναφέρθηκε και το θέμα των πτήσεων υπεράνω της Κύπρου από ελληνικά και τουρκικά αεροπλάνα. Αναφέρθηκε αυτό το θέμα. Δεν πάρθηκαν αποφάσεις, δεν κανονίσθηκαν ρυθμίσεις. Ελέχθη από τη δική μας πλευρά ποια είναι η άποψή μας σε σχέση με αυτό το θέμα και ελέχθη και από την κυπριακή πλευρά ποια είναι η άποψη της γύρω από το θέμα. Εγώ δεν είμαι σε θέση και δεν μπορώ τώρα -και δεν επιτρέπεται τώρα- να μεταφέρω τις συζητήσεις τις οποίες είχα ιδιωτικά με τον κ. Κληρίδη. Αποφάσεις, όμως, δεν πάρθηκαν και ό,τι περί αυτού λέγεται δεν είναι ακριβές, δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα. Υπάρχει μία πρακτική, την οποία ακολουθεί η κυπριακή κυβέρνηση και η ελληνική κυβέρνηση. Η κυπριακή κυβέρνηση είναι, βεβαίως, εκείνη η οποία έχει τις άμεσες πρωτοβουλίες και είναι σωστό κατά καιρούς να συζητούνται αυτά τα προβλήματα. Όπως είναι και πολύ σωστό να συζητούνται με όλους, οι οποίοι έχουν ενδιαφέρον στο θέμα, τα προβλήματα. Δεν συζητήσαμε το Κυπριακό μόνο με τον κ. Κάβανο. Το συζήτησα εγώ, το συζήτησε και ο κ. Παπανδρέου με τον κ. Μπρούτον. Όπως και θα το συζητήσω προφανέστατα, την άλλη εβδομάδα, όταν δω τον Πρωθυπουργό της Ολλανδίας, τον κ. Κόκ.

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ εάν μπορούσατε να μας δώσετε κάποιες λεπτομέρειες από τις συναντήσεις σας με τον Τούρκο Πρόεδρο κ. Ντεμιρέλ και τον κ. Γκλιγκόρφ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όπως συμβαίνει στις διεθνείς συναντήσεις όταν συναντάς έναν Αρχηγό άλλου κράτους ανταλλάσσεις γενικές απόψεις για την εξέλιξη στην περιοχή, υπενθυμίζεις ότι υπάρχουν κάποια θέματα, υπενθυμίζεις τη δική σου άποψη, υπενθυμίζει κι αυτός τη δική του άποψη.

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορούμε να πούμε ότι υπήρξε κάποια πρόοδος;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, όχι. Δεν υπήρξε πρόοδος. Αυτές είναι συναντήσεις οι οποίες έχουν κοινωνικό χαρακτήρα και κάποιο πολιτικό περιεχόμενο, όσον αφορά τον κοινωνικό, με την έννοια ότι δεν μιλάς περί του καιρού ή περί ενός ταξιδιού, μιλάς ότι υπάρχουν κάποια θέματα και λες ότι πρέπει να τελειώνουν.

ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να επανέλθω στην πρώτη ερώτηση του συναδέλφου, του κ. Διακογιάννη. Χθες, ο κ. Κασουλίδης, ο Εκπρόσωπος της Κυπριακής Κυβέρνησης, είχε την καλοσύνη να έλθει και να μας ενημερώσει, ότι οι συζητήσεις που έγιναν αφορούσαν συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, στο οποίο θα μπορούσε να ανασταλούν ή να σταματήσουν οι πτήσεις ελληνικών αεροσκαφών και τουρκικών από την πλευρά της Αγκυρας στον εναέριο χώρο της Κύπρου και μας είπε ότι οι συζητήσεις ήταν ουσιαστικές και ότι επ' αυτού συζητήσατε και εσείς δύο φορές χθες με τον κ. Κληρίδη. Η ερώτησή μου, λοιπόν, είναι η εξής: Επειδή είπατε ότι αυτά δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, τι από αυτά δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εδώ φάνηκε ότι σαν να πάρθηκαν αποφάσεις. Δεν πάρθηκε καμία απόφαση. Σας είπα ότι συζητήσεις, βεβαίως, έγιναν. Σας είπα ότι γίνονται, συνήθως, συζητήσεις. Όταν συναντιόμαστε με την Κυπριακή ηγεσία συζητούμε. Και έγιναν συζητήσεις για την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων γύρω από το Κυπριακό. Αυτό είναι ένα θέμα που αφορά την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων και θα σας παρακαλέσω, αμέσως μετά τη συνέντευξη που δίνει ο κ. Μιχαηλίδης, να πάτε εκεί να τον ρωτήσετε και θα σας πει τι αποφάσεις πάρθηκαν, αν πάρθηκαν ή ποιές είναι οι κατευθύνσεις σ' αυτά τα θέματα. Η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει πρωτοβουλία, ο κ. Κασουλίδης είναι ο Εκπρόσωπος Τύπου της Κυπριακής Κυβέρνησης σωστό είναι να ρωτήσετε την Κυπριακή Κυβέρνηση. Εγώ δεν ξέρω τι δήλωσε κ. Κασουλίδης και δεν μπορώ πάνω στα θέματα αυτά που δήλωσε να πάρω θέση μην ξέροντας τι είπε.

ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ: Το δεύτερο σκέλος της ερώτησής μου αφορά την ίδια την Ελληνική Κυβέρνηση και θα ήθελα να μας πείτε υπό ποιες προϋποθέσεις -επειδή αφορά και τον ενιαίο αμυντικό χώρο και αφορά γενικότερα τα εθνικά θέματα- υπό ποιες προϋποθέσεις η Ελληνική Κυβέρνηση θα μπορούσε να συμφωνήσει στην αναστολή, στη διακοπή των πτήσεων πάνω από την Κύπρο, ποιά θα είναι η θέση της Κυβέρνησης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κάνετε μια υποθετική ερώτηση σε ένα θέμα το οποίο είναι περιεχόμενο μιας διαπραγματεύσης η οποία διεξάγεται. Δεν μπορώ να σας απαντήσω. Γιατί αν σας απαντήσω δεν
...//..

θα μπορέσει η Κύπρος να κάνει διαπραγματεύσεις.

ΜΟΣΧΟΒΑΣ: Κατά την ολιγόλεπτη συνάντηση που είχατε με τον κ. Ντεμιρέλ υπήρξε κάποια πρόσκληση επίσκεψης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, δεν υπήρξε.

ΒΕΡΥΚΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το θέμα των μαχητικών αεροσκαφών πάνω από την Κύπρο...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτό το εξαντλήσαμε, κύριε Βερούκιε, να χαρείτε τώρα, το εξαντλήσαμε.

ΒΕΡΥΚΙΟΣ: ...κύριε Πρόεδρε με τον κ. Ντεμιρέλ το συζητήσατε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν σας είπα ότι δεν το συζητήσα; Με τον κ. Ντεμιρέλ να το συζητήσω; Οχι, δεν σας είπα ότι το συζητήσα με τον κ. Κληρίδη; Με τον κ. Κληρίδη το συζητήσα.

ΒΕΡΥΚΙΟΣ: ...ωστόσο, όμως, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κασουλίδης χθες μας είπε...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Απάντησα κ. Βερούκιε.

ΒΕΡΥΚΙΟΣ: ...ότι εσείς προσωπικά συμφωνήσατε σε 8μηνο "μορατόριουμ" της παύσης των πτήσεων πάνω από την Μεγαλόνησο. Αληθεύει αυτό; Και αν συζητάμε για ένα 8μηνο μορατόριουμ για την Κύπρο, μήπως συζητήσουμε αύριο και για το 4μηνο "μορατόριουμ που μας ζητάνε για το Αιγαίο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Βερούκιε, νομίζω ότι ήμουν σαφής και σας είπα ότι συζητήσα όλα αυτά τα θέματα με τον κ. Κληρίδη, ότι δεν υπήρξαν αποφάσεις, ότι το θέμα το χειρίζεται ο κ. Κληρίδης, ότι δεν ξέρω τι είπε ο κ. Κασουλίδης και ότι δεν μπορώ να πάρω θέση πάνω σ' αυτό που είπε ο κ. Κασουλίδης. Και το είπα στον πρώτο συνάδελφό σας, που με ρώτησε, και το είπα στον δεύτερο συνάδελφό σας που με ρώτησε και το επαναλαμβάνω σε εσάς και σας παρακαλώ να πάτε στη συνέντευξη που θα δώσει ο κ. Μιχαηλίδης, να ρωτήσετε τι είπε ο κ. Κασουλίδης να ρωτήσετε και να ζητήσετε διευκρινίσεις.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Δεν προλαβαίνουμε.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα προλάβουμε εάν δεν ρωτάτε όλοι την ίδια ερώτηση. Λοιπόν, νομίζω ότι μεταξύ μας πρέπει να υπάρχει κάποια καλή πίστη και όταν σας δίνω μια απάντηση να θεωρείτε ότι αυτό είναι -στο πλαίσιο της συζήτησης.

ΠΑΠΑΡΗΓΑΣ: Μία διευκρινιστική ερώτηση γιατί υπάρχει αντιφατική πληροφόρηση. Αναφερθήκατε σε γενικά ντοκουμέντα του ΟΑΣΕ που είναι υπό συζήτηση και έγκριση. Κατάλαβα καλά ότι έχουν εγκριθεί; Η όχι;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οτι έχουν εγκριθεί, προτού μπω στην αίθουσα, μου ανακοίνωσε ο επικεφαλής των συζητήσεων, ο πρέσβης ο οποίος παρακολουθεί τις συζητήσεις, ότι υπήρξε μια συμφωνία μεταξύ Αρμενίας-Αζέρων για το Ναγκόρνο Καραμπάχ, ότι η παράγραφος 20 θα αφαιρεθεί από το κείμενο αυτό, ότι θα προστεθεί μια παράγραφος τριών σειρών, η οποία δεν θα αναφέρεται ειδικά στο θέμα. Και κατόπιν ξεπεράστηκαν οι δυσκολίες και πρόκειται η Διακήρυξη να γίνει αποδεκτή από όλους. Όπως και για τη Διακήρυξη που αφορά στην ασφάλεια, η πληροφόρηση την οποία μου έδωσε ο επικεφαλής των διαπραγματεύσεων είναι ότι η Μολδαβία δέχεται να αφαιρεθεί η φράση εκείνη η οποία αφορά τη Μολδαβία, και ως εκ τούτου δεν θα υπάρξουν δυσκολίες. Αυτή ήταν η κατάσταση, προτού μπω στην αίθουσα. Ελπίζω να επιβεβαιωθεί από τις παρακάτω εξελίξεις, για να μην δημιουργηθεί η εντύπωση ότι σας έδωσα λάθος πληροφόρηση.

ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ξένο ειδησεογραφικό πρακτορείο, χθες, μετέδωσε ότι οι συνομιλίες, οι διαπραγματεύσεις και η ατμόσφαιρα θυμίζουν λίγο μέρες ψυχρού πολέμου σε ό,τι αφορά τις σχέσεις Ανατολικών και Δυτικών γενικότερα. Και σήμερα το πρωί επανέρχεται κι έχω μπροστά μου το κείμενο που λέει για πρώτη φορά υπάρχει μια ανοιχτή διάσταση Ρώσων και Αμερικανών. Θα ήθελα τη δική σας εκτίμηση επ' αυτού, ασχέτως του αν το μεταδίδει ξένο ειδησεογραφικό πρακτορείο. Δηλαδή να μας πείτε για την ατμόσφαιρα η οποία υπήρξε.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν θα έλεγα ότι υπάρχει ανοιχτή διάσταση μεταξύ Ρώσων και Αμερικανών. Είμαστε πολύ μακριά από μια ανοιχτή διάσταση. Υπάρχει, όμως, σαφώς διαφορετική άποψη σε σχέση με την επέκταση του ΝΑΤΟ. Η Ρωσία δεν θέλει την επέκταση του ΝΑΤΟ. Είτε αφήνει να εννοηθεί ότι θα έθετε κάποιες προϋποθέσεις. Και από της πλευράς των ΗΠΑ ακολουθούν μια πολιτική επέκτασης του ΝΑΤΟ. Μια πολιτική στην οποία δεν έχει οριστικοποιηθεί ποιά ακριβώς θα είναι η επέκταση του ΝΑΤΟ, αλλά αφήνει η συζήτηση να διαφανεί ότι δεν θα συμπεριλαμβάνει, βεβαίως, όλες τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Πρέπει να σημειώσω ότι η συζήτηση αυτή οδηγεί τώρα σε κάποιες νέες σκέψεις, οι οποίες είναι ακόμη σκέψεις. Δηλαδή, δεν έχουν καταλήξει σε δράσεις ή σε ενέργειες.

Σε σκέψεις, εάν θα είναι σκόπιμο να γίνει τώρα αυτή η επέκταση. Αν, μήπως με την επέκταση αυτή δημιουργηθούν όχι μόνον εντάσεις με τη Ρωσία, αλλά και διακρίσεις ανάμεσα στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες θα συμμετάσχουν κι εκείνες που δεν θα συμμετάσχουν. Οτι εάν συμμετάσχουν κάποιες, ποιοι θα είναι οι κανόνες οι οποίοι θα εφαρμοσθούν για την ένταξη των υπολοίπων.

Όπως ίσως ξέρετε, θα υπάρξει μια Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ το καλοκαίρι του 1997. Εκεί είχε αρχικά προγραμματιστεί να ληφθεί η σχετική απόφαση. Θα έλεγα, ακούγοντας αυτές τις συζητήσεις αυτό το διήμερο, ότι δεν είναι και τόσο βέβαιο ότι θα ληφθεί εκεί η απόφαση και ότι δεν θα υπάρξει μια νέα αναβολή.

ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ: Συγνώμη, είπατε "δεν θα υπάρξει νέα αναβολή";

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, δεν θα υπάρξει αυτή η απόφαση, είναι πιθανόν, και θα υπάρξει νέα αναβολή.

ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στην πρωινή παρέμβασή σας μιλήσατε για σεβασμό στα δικαιώματα προσώπων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες. Το ίδιο υπεστήριξε στο σημείο της παρέμβασής του και ο κ. Γκλιγκόρφ. Μπορούμε να εννοήσουμε ότι αποδέκτης αυτών είναι η Τουρκία ή και η Τουρκία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αποδέκτες αυτών που αφορούν τις μειονότητες είναι η Διεθνής Κοινότητα, ο ελληνικός λαός και οι καθένας. Και η Ελλάδα μαζί με τις άλλες χώρες πρέπει να σέβεται τους διεθνείς κανόνες που αφορούν τις όποιες μειονότητες έχει. Θα πρέπει να επιδιώκει να σέβονται και οι άλλοι λαοί τις όποιες μειονότητες έχουν.

ΔΕΛΑΣΤΙΚ: Κύριε Πρόεδρε, θ' αρχίσουν όπως είπατε συνομιλίες για επαναπροσδιορισμό των συμβατικών δυνάμεων των διαφόρων χωρών-μελών του ΟΑΣΕ. Το 1990, η τότε Κυβέρνηση της χώρας μας είχε δεχθεί να εξαιρεθούν οι τουρκικές δυνάμεις που βρίσκονται απέναντι από την Κύπρο, τη Μερσίνα και την υπόλοιπη περιοχή. Με την ευκαιρία της επανεξέτασης του θέματος, η Κυβέρνησή σας σκοπεύει να βάλει θέμα να πάψει αυτή η (δεν ακούγεται) τουρκικών δυνάμεων απέναντι από την Κύπρο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα δούμε και αυτό το θέμα. Βεβαίως θα το δούμε.

ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, στην αρχή της ομιλίας σας σημείωσα τη φράση ότι βασικό στοιχείο πρόληψης κρίσεων είναι η εξασφάλιση συνεννόησης ανάμεσα σε κράτη που ζουν στον ίδιο χώρο. Ενώ με αφορμή τις συναντήσεις σας με Γκλιγκόρφ και Ντεμιρέλ είπατε ότι υπάρχει κάποιο θέμα και πρέπει να τελειώνουμε. Είναι ώριμη η χρονική στιγμή να αρχίσουμε απευθείας διάλογο με τα Σκόπια και την Τουρκία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όσον αφορά το διάλογο Ελλάδας-Σκοπίων για το κεντρικό θέμα το οποίο υπάρχει, το ένα θέμα, διεξάγεται στην Νέα Υόρκη στα πλαίσια του ΟΗΕ. Αυτός είναι ο διάλογος, εκεί θα συνεχιστεί. Όσον αφορά Ελλάδα-Τουρκία, αυτή τη στιγμή έχουμε διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει περιθώριο διαλόγου. Έχουν παρθεί ορισμένες αποφάσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Τουρκία πρέπει να κάνει κινήσεις σε σχέση με τις αποφάσεις αυτές. Η αναφορά μου αυτή, αυτή την έννοια είχε, να υπενθυμίσει το γεγονός ότι η Τουρκία δεν έχει κάνει τα βήματα που θα έπρεπε σε σχέση με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΛΙΑΡΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στο πλαίσιο της συνάντησης κοινωνικού χαρακτήρα αλλά με πολιτικό περιεχόμενο, που είχατε με τον κ.Γκλιγκόρφ συζητήσατε το θέμα των διαπραγματεύσεων που γίνονται στη Νέα Υόρκη για το θέμα του ονόματος, και αν ναι, τί ακριβώς ελέγχθη;

..//..

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η δική μου θέση είναι γνωστή.

ΛΙΑΡΕΛΗΣ: ...που διατυπώσατε εννοώ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν μιλήσαμε περί του συγκεκριμένου θέματος, διατυπώσεων κ.λπ. Ανέφερα στον κ. Γκλιγκόρφ ότι πρέπει να επιδιώξουμε να αναπτύξουμε τις σχέσεις μας. Και για να αναπτύξουμε τις σχέσεις μας πρέπει να κοιτάξει αυτό το θέμα και να επιδιώξει τη λύση του.

ΜΕΓΚΡΕΛΗΣ: Σχετικά με την ίδια συνάντηση υπήρξε στο παρελθόν το ενδεχόμενο μιας συνάντησης σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών Πάγκαλου-Φερτσκόφσκι. Μήπως δόθηκε συνέχεια στην προοπτική αυτή;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, κύριε Μεγκρέλη.

ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ρωτήσω, επειδή επιστρέφετε και εσείς το βράδυ στην Αθήνα, και θα αντιμετωπίσετε μια κατάσταση, όπως μας μεταφέρουν και εμάς, αρκετά δύσκολη με τους αγρότες και τις κινητοποιήσεις, τι σκέφτεσθε να κάνετε από αύριο το πρωί για το θέμα αυτό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Μου είναι γνωστή η κατάσταση γιατί συνομίλησα προχθές και σήμερα με την Αθήνα. Τι θα κάνουμε, θα το πούμε στην Αθήνα.

ΠΑΠΠΑ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω αν σήμερα ο κ. Παπανδρέου συναντήθηκε με τον κ. Κάβανο και εάν υπάρχει κάτι νεώτερο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα και πριν ότι συναντιόμαστε με όλον τον κόσμο. Μιλάμε με όλον τον κόσμο.

Γ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Μπορώ να πω ότι επαναλάβαμε τις θέσεις μας και ανταλλάξαμε απόψεις.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Έλασα να σας πω ότι είδα δύο φορές τον κ. Κόνμπλουμ. Γι' αυτό είμαστε εδώ, για να βλέπουμε τον καθέναν. Δεν τον είδα στο τραπέζι, αλλά καθήσαμε εκεί που έπινε εκείνος το ποτό του και εγώ το δικό μου και είπαμε μερικά πράγματα.

Σας ευχαριστώ.
